

มาตรา ๘ พระราช ตัญจนร จักร รัชสำหรับ
ประทับ เวียงนคร ใน หนังสือ ซึ่ง ประทับ พระราช
ตัญจนร มหา โองการ แต่ พระบรม ราชโองการ

มาตรา ๙ พระราช ตัญจนร ชูณาโถม ใน
กลีบ บัว พระ ชำมรงค์ สำหรับ ประทับ เวียง
นคร ใน หนังสือ ซึ่ง ไม่ ได้ รัชกับ พระราช ตัญจนร มหา
โองการ แต่ พระบรม ราช โองการ

มาตรา ๙ พระราช ตัญจนร ประจำ แผ่นดิน
สำหรับ ประทับกำกับพระบรม ราชนามาภิไธยทั่วไป

มาตรา ๑๐ พระราช ตัญจนร ประจำ พระองค์
องค์ใหญ่ สำหรับ ประทับกำกับ พระบรมราช นามา
ภิไธยใน ประกาศนียบัตร สำหรับ เสด็จ ราชการ
ใน พระองค์ องค์เล็ก สำหรับประทับ
พระราชทาน พระบรม ราชานุญาต เครื่อง สรรพาวุธ
แต่ ประจำ พระบรม ราช บรม ใน ไม่ อนุญาต
ทูตลา บวชแต่ ราชการ ส่วน พระองค์ อย่าง อื่น ๆ

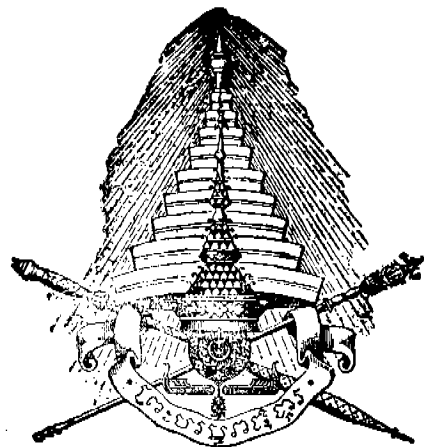
มาตรา ๑๑ พระราช ตัญจนร สำหรับ เครื่อง
ราช อิศริยาภรณ์ ซึ่ง สร้าง ขึ้น ประจำ เครื่อง
ราช อิศริยาภรณ์นั้น ให้ คง ใช้อยู่ตามเดิม

มาตรา ๑๒ ราชการ พิเศษ นอกจาก ที่กำหนด
ไว้ใน พระราช บัญญัตินี้ แต่ ทั่ว พระกรุณา
โปรดเกล้า ฯ ให้ ประทับพระราช ตัญจนร องค์โต

มาตรา ๑๓ พระราช บัญญัตินี้ ให้กำหนด เริ่ม
ใช้ แต่ วันที่ ๑๖ เดือน พฤศจิกายน รัตนโกสินทร
ศก ๑๒๒ ซึ่ง ตรงกับ วัน บรม ราชภิเศกบรมจบ
ครบ ๓๕ ปีบริบูรณ์เป็น ต้น ไป

มาตรา ๑๔ ให้กรมราชเลขาทำการเป็นผู้รักษา
การให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ทุกประการ

ประกาศ มา ณ วันที่ ๓ ตุลาคม รัตนโกสินทร
ศก ๑๒๒ ซึ่งเป็นวันที่ได้ เสด็จ เสด็จ ถวายราช
ครบ ๓๕ ปีบริบูรณ์

พระราช บัญญัติ เหยียบยว ทวีธาภิเศก

ศก ๑๒๒๒

มี พระบรมราชโองการ ใน พระบาท สมเด็จพระ
พระ ประมุนทร มหาจุฬาร จงกรณ์ พระ จตุ จอม
เกล้าเจ้า อยู่หัว ดำรัส เหนือเกล้า ฯ ให้ ประกาศ
พระราช บัญญัติ สำหรับ เหยียบยว ที่ ทรง พระ กรุณา
โปรดเกล้า ฯ ให้ สร้าง ขึ้นใน รัตนโกสินทร ศก ๑๒๒
ดังนี้

ทรง พระราช ประทาน ถึง รัชสมัย ซึ่ง ได้ เสด็จ
ดำรง ศิริราช สมบัติ สืบ บรม ราช สันตติวงศ์ นับ
ตั้งแต่ วัน พุทธศักราช ๑๕ คำ เดือน ๑๑ ปีมะโรง
สัมฤทธิ์ศก จุติศักราช ๑๒๓๐ มา จน ถึง วันที่ ๓
ตุลาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๒ คดี เป็น วัน นับ
ได้ ๑๒๓๕๔ ปี ครบถ้วน ๒ เท่าจำนวนวันใน
รัชกาล แห่ง สมเด็จพระ บรม ชนก มหา ราชา ธิราช
พระบาท สมเด็จพระ ประมุนทร มหามงกุฎ พระ จอม
เกล้าเจ้า อยู่หัว เป็น อภิลักขิต สมัย มหา มงคล
การ อันหนึ่ง ซึ่ง จะได้ ทรง บำเพ็ญ พระราชกุศล
ฉลองพระเดชพระคุณ ในสมเด็จพระ บรมชนก นารถ
แต่ สมโภช ศิริราชสมบัติ ใน ปีนี้ ตาม อย่างแต่ก่อน

ทรง พระราช ดำรัสว่า ในการ สมภาคาภิเศก
แต่ ทวีธาภิเศกแต่ก่อน ได้ ทรง พระ กรุณา โปรด
เกล้า ฯ ให้ สร้าง เหยียบยว ที่ ระกอบสำหรับ สมัยมงคล

พิเศษ เช่น นั้น ทุก ครั้ง มา แต่หาได้เป็น เครื่อง
ประดับสำหรับเกียรติยศไม่ ครั้ง นี้ เป็น สมัยที่
ได้ เสด็จ ดำรง ศิริ ราช สมบัติ ยืน นาน กว่า พระ เจ้า
แผ่นดิน ใน พระ บรม ราช วงษ์ ซึ่ง ได้ ดำรง กรุง
รัตนโกสินทร ทุก พระ องค์ แต่ ประจวบ ๒ เท่า
รัชกาล ซึ่ง คิด ต่อ กับ ประจวบ นี้ ควร ที่ จะ ให้ เหยี่ย
ที่ ระฤกษ์ เป็น เครื่อง ประดับ ด้วย พิเศษ กว่า เหยี่ย
ที่ ระฤกษ์ ซึ่ง ได้ สร้าง มา แต่ ครั้ง ก่อน ๆ

ทรง พระราช ดำริ หัก ว่า ใน รัชกาล ที่ ๔ ได้
ทรง สร้าง เครื่อง ราช อิศริ ยากรณ ข้าง เฝือก สยาม
ใน รัชกาล ประจวบ นั้น ได้ ทรง สร้าง เครื่อง ราช
อิสริ ยากรณ มงกุฎ สยาม เป็น เครื่อง ราช อิศริ
ยากรณ คู่ กัน ควร จะ ใช้ ด้วย แถบ ของ เครื่อง
ราช อิศริ ยากรณ ทั้ง ๒ นั้น ผสม กัน เป็น แถบ เดียว
แต่ ทรง ครา ใน เหยี่ย นั้น ให้ คง ตาม แบบ เหยี่ย
สมภาค ภิเศก และ เหยี่ย ทวี ชาติ ภิเศก ซึ่ง ได้ เคย
เป็น แบบ มา แต่ ก่อน แล้ว เพื่อให้ เป็น ที่ ระฤกษ์ ถึง พระ
เดช พระ คุณ ใน พระ มณฑล สมเด็จ พระ จอม เกล้า เจ้า
อยู่ หัว แด เป็น ที่ ระฤกษ์ ใน มงคล สมัย นี้ สืบ ไป

จึง ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้ ครา
พระราช บัญญัติ นี้ ไว้ สำหรับ เหยี่ย ที่ ระฤกษ์ ครั้ง นี้
มี กำหนด ข้อ ความ ดัง ต่อไป นี้

มาตรา ๓ พระราช บัญญัติ นี้ ให้ เรียก ว่า
พระราช บัญญัติ เหยี่ย ทวี ชาติ ภิเศก รัชกาล ที่ ๔
รัตนโกสินทร ศก ๑๒๑๒ ให้ ใช้ ได้ ตั้ง แต่ วันที่ ๓
ตุลาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๑๒ อัน เป็น วัน ทวี ชาติ
ภิเศก ตรง ตั้ง แต่ วัน นั้น เป็น ต้น ไป

มาตรา ๒ ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้
สร้าง เหยี่ย ที่ ระฤกษ์ ในการ สมโภช ศิริ ราช สมบัติ
ใน รัชสมัย ถิ่น ๒ เท่า รัชสมัย ใน พระบาท
สมเด็จพระ จอม เกล้า เจ้า อยู่ หัว นั้น ขึ้น ให้ พระราช
ทานนาม ให้ เรียก ว่า เหยี่ย ทวี ชาติ ภิเศก รัชกาล ที่ ๔

ต้นฐาน ของ เหยี่ย นั้น เป็น รูป ไข่ ๒ เหยี่ย
ซ้อน กัน ด้าน หน้า ถาง รูป ไข่ ทั้ง ๒ นั้น เป็น รูป
โล่ ยาว ๒ ได้ ๆ ข้าง หน้า เป็น ตรา จด มงกุฎ รอง
พาน ๒ ชั้น โล่ หลัง รูป มหา มงกุฎ รอง พาน
อย่าง เดียว กัน มี สาย พระ สัตว์ อดิ นพรัตน์ ราช วรา
ภรณ์ วง ถ้อม มี ใบ ไชย พฤษ ถ้อม รอบ นอก มี
พระ แสง ขรรค์ กับ ทาน พระ กร ไขว้ กัน อยู่ เบื้อง หลัง
มี พระ อุณหิศ อยู่ เบื้อง บน เหมือน กัน ทั้ง ๒ หน้า รูป ไข่
ด้าน หลัง ถาง เป็น โล่ มี รูป ข้าง ๓ เคียง มี กิ่ง
พุทธร ภิชา ถ้อม ๒ ข้าง มี พระ อุณหิศ อยู่ เบื้อง
บน ภายใน พระ อุณหิศ มี อุณา โดม อยู่ เหนือ
โล่ มี หนังสือ โดย รอบ ว่า “ที่ ระฤกษ์ รัชกาล
ที่ ๔ สมศ ๒ เท่า รัชกาล ที่ ๔ รัตนโกสินทร ศก ๑๒๑๒”
เหมือน กัน ทั้ง ๒ หน้า รูป ไข่ เหยี่ย หลัง ซ้อน
ทับ บน เหยี่ย หน้า ข้าง บน มี ห่วง ห้อย เข้า ไป
รวม เป็น ห่วง เดียว กัน ห้อย กับ แพร แถบ ของ ตรา
มงกุฎ สยาม แด ครา ข้าง เฝือก สยาม ต่อ ติด กัน อย่าง
ตะ กัง แถบ ให้ ใช้ แพร แถบ ตรา มงกุฎ สยาม
อยู่ หน้า ครา ข้าง เฝือก สยาม อยู่ หลัง สำหรับ ติด ออก
เสื้อ ข้าง ซ้าย แต่ เหยี่ย นี้ มี ๒ อย่าง คือ ทอง
อย่าง หนึ่ง เงิน อย่าง หนึ่ง

มาตรา ๓ เหยี่ย ทวี ชาติ ภิเศก นี้ สำหรับ
พระราช ทาน พระบรม วงษา นุช รัช ภา ราชการ ตลอดจน
จน มหา เด็ก ทัว ไป ทั้ง ฝ่าย หน้า ฝ่าย ใน ผู้ใด
สมควร จะ พระ ราช ทาน ชนิด ไต แล้ว แต่ พระ บาท
สมเด็จพระ เจ้า อยู่ หัว จะ ทรง พระ ราช ดำ ริ เห็น
สมควร แด พระ ราช ทาน

มาตรา ๔ เมื่อ ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ
พระราช ทาน เหยี่ย นี้ แก่ ผู้ใด ถ้า เป็น ฝ่าย หน้า
ให้ ไป ลง นาม ยศ นาม เติม แด ตำแหน่ง ราชการ ใน
สมุด ดำ รบ บที่ กระทรวง ด้ ถ้า เป็น ฝ่าย ใน ให้

ไปลงนามแต่ตำแหน่งในสมุดสารบบที่เจ้าพนักงานฝ่ายใน แล้วจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เสนาบดีกระทรวงวัง ออกประกาศนียบัตรพระราชทานให้ จึงจะเปนอันนับว่าได้รับพระราชทานแท้บริบูรณ์ จะใช้เหรียญนี้ติดพระดับได้สืบไปในการทั้งปวง ถ้ามิได้ไปลงนามแต่รับประกาศนียบัตรก่อนแล้วให้ติดใช้ได้เพียงในเวลาดาน ทวีธาภิเศกนี้เท่านั้น

มาตรา ๕ เหรียญทวีธาภิเศกนี้เป็นของสำหรับพระราชทานคราวเดียวเช่น เหรียญรัชฎาภิเศกเฉพาะพระราชทานแต่แก่ผู้ที่สมควรได้รับพระราชทานในรัตนโกสินทร ศก ๒๒๒ ซึ่งเป็นปีที่ทวธาภิเศกคราวเดียวนี้เท่านั้น

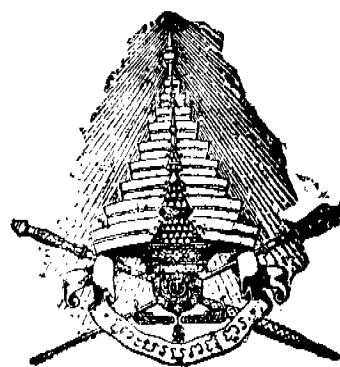
มาตรา ๖ เหรียญนี้เมื่อผู้ใดได้รับพระราชทานไปแล้ว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานให้เปนสิทธิ์แก่ผู้นั้น ๆ ตลอดไปแต่ไม่ต้องคืน แต่ผู้อื่นที่ได้รับต่อไปนอกจากผู้ที่ได้รับพระราชทานจะใช้ติดประดับกายไม่ได้ คงได้เก็บไว้เป็นที่ระลึกสืบไปเท่านั้น

มาตรา ๗ ห้ามมิให้ผู้ที่มิได้รับพระราชทาน เหรียญนี้ติดเหรียญปลอมกับผู้ที่ได้รับพระราชทานแต่ห้ามมิให้ผู้ที่ได้รับพระราชทานอย่างต่ำแก่ใจทำเหรียญอย่างอื่นติดเช่นได้รับพระราชทานชนิดเงินเขาไปก็ให้ดัดแปลงเช่นนี้ไม่ได้ เปนอันขาด ถึงแม้ว่าเวลาที่ได้รับพระราชทานนั้น ภาคนาบรรดาศักดิ์ยังต่ำอยู่จึงได้รับพระราชทานอย่างเงิน ต่อไปจึงจะได้เลื่อนยศขึ้นอย่างใดก็ตาม ก็ให้คงใช้เพียงเท่าที่ได้รับพระราชทานนี้ เพราะเปนเหรียญที่ระฤกเฉพาะคราวทวีธาภิเศก อย่างเดียวไม่ใช่สำหรับพระราชทานต่อไปอีก

มาตรา ๘ ให้กระทรวงวังแลกรมพระ

อாதักษณ เปนเจ้าหน้าที่รักษาพระราชบัญญัตินี้ โดยกวตขันอย่าให้เคลื่อนคลาดไปได้

ประกาศมา ณ วันที่ ๓ ตุลาคม รัตนโกสินทร ศก ๒๒๒ เปนปีที่ ๓๖ ณ วันที่ ๑๒๗๔๔ ในรัชกาลปัตยุบันนี้

ประกาศตั้ง อนุญาโตตุลาการในศาล ประจำสำหรับคดีคนกลางนครงเซก

มีพระบรมราชโองการ ในพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเหนือเกล้าฯ ให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า ตามประกาศในหนังสือพิมพ์ราชกิจจานุเบกษา ลงวันที่ ๒ เดือน มีนาคม รัตนโกสินทร ศก ๒๒๘ ซึ่งได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ตั้งเจ้าพระยาอภัยราชา กับมิดเดอเฟรเตอร์ริก อชอดซ์ ไว้ในตำแหน่งเปนตุลาการสมาชิกของศาลประจำสำหรับคดีคนกลาง ตามหนังสือสัญญาในข้อ ๒๓ สำหรับจัดการระงับคดีวิวาทระหว่างนาๆ ประเทศแล้วนั้น เจ้าพระยาอภัยราชาแลมิดเดอเฟรเตอร์ริก อชอดซ์ มาถึงแก่อสัญกรรมแล้วจึงแก้กรรมไปแล้ว ตำแหน่งอนุญาโตตุลาการฝ่ายสยามในศาลประจำสำหรับคดีคนกลางจึงว่างเปล่าอยู่จึงได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ตั้งมิดเดอเฟรเตอร์ริก เบต ที่ปฤกษา